

IX. SBORNÍK
1998 - 2003

ZEMĚPISNÁ SPOLEČNOST
„PO CESTÁCH VLASTI“

Zeměpisná společnost „Po cestách vlasti“ je součástí dětské organizace Pionýr. Zároveň jsme jako 14. tábornická skupina Pionýra aktivním členem Sdružení pionýrských tábornických oddílů. Pracujeme při Centru volného času Lužánky, Brno, Lidická 50.

Pokud bychom naše založení, ke kterému došlo 7. listopadu 1953, přirovnali ke zrození dítěte, tak dnes je z něho čilá panímáma, která právě oslavuje své padesátiny. Chtěli bychom si toto její kulaté výročí připomenout radostně a důstojně. Těší nás, že i po tolika letech máme svým členům co nabídnout. Jsme hrdí na své dlouholeté tradice, stále se snažíme naplňovat cíle, s nimiž byla ZS zakládána a při tom všem nechceme ustrnout na již dosaženém. V současné době hledáme a zkoušíme moderní formy práce s dětmi a mládeží.

Devátý sborník si dává za cíl seznámit svého čtenáře s naší činností v letech 1998 až 2003. Současně chce nahlédnout pod pokličku oddílového života a informovat o našem podílu na činnosti Sdružení PTO. V tomto sborníku jsou stránky veselé i smutné, ale všechny jsou napsané s upřímnou snahou co nejvěrohodněji zachytit pro všechny, jimž se tento sborník dostane do rukou, náš život po cestách vlasti.

Všem zájemcům o současné dění v ZS PCV doporučujeme naše internetové stránky, které naleznete na <http://www.zeska.cz>

Kronika let 1998 – 2003

1998 – 1999

V ZS pracovaly oddíly: Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní moudrosti (4), Života v přírodě (5).

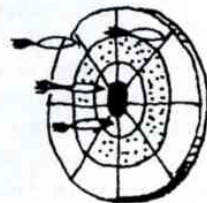
Vedoucí ZS: Hana Vykoukalová, **hospodář:** Vlastimil Malý, **technik:** Pavel Tříška „Kobo“, **oddíloví vedoucí:** Jana Božková (1), Hana Vykoukalová (2), Hana Komárková „Mahana“ (3), Martin Kubín „Martas“ (4), Kristýna Trojanová „Krisa“ (5).

Instruktoři: Michaela Marková, Jana Vrbková „Tuleň“, Gustav Zlatý, Olga Navrátilová, Alice Navrátilová, Alice Audyová „Audy“, Jan Kačer „Kačer“, Jan Škampa „Barefák“, Vít Havel, Zuzana Vrbková, Veronika Zlatá, Jaroslav Suský „Vlk“, Martin Višcor, Jakub Černý „Slon“, Jan Rudý, Michal Janík „Mižu“, Jan Kubín „Plivník“, Kateřina Trnková „Hračka“, Jakub Antonický „Piskoř“.

Rada ZS: předseda: Lenka Trojanová „Uaá“, **praporečník:** Zuzana Tulisová „Pišťalka“, **kronikář:** Markéta Tulisová „Pimpa“, **předsedové oddílů:** Petra Nekovářová (1), Monika Píšková „Scullyová“ (2), Renata Válková (3), Jiří Rudý (4), Tereza Bartůňková (5).

První společnou akcí tohoto roku byla na konci září olympiáda na kohoutovickém hřišti. Utkali jsme se ve skocích do dálky, do výšky a přes švihadlo, v hodu a v dlouhém i krátkém běhu. Zpestřením byla štafeta mezi jednotlivými městskými čtvrtěmi. Na Podzimním pochodu v okolí Křižanova a Velkého Meziříčí nás zastihlo hodně nepříznivé počasí. Víc než na déšť však vzpomínáme na společnou hru, při které jsme sázeli na schopnosti našich vedoucích. Věřili byste, že dokázali zavěšení hlavou dolů na kruzích sníst velký chleba s paštikou? Oslavy výročí založení ZS byly větší než obvykle, vřdyť jsme si připomněli již 45. výročí. Připravili jsme velkou výstavu z činnosti, vydali VIII. sborník, úspěšně proběhl ples. Protože se říjnového Brněnského bloudění zúčastnily jen některé oddíly, proběhla v prosinci v rámci „Kondičky“ celozéceská hra po Brně. Hledali jsme maskované agenty a odcizené dokumenty a jako přídavek bylo plavání. Na zimní expedici nás i letos hostila žlutá škola v Králíkách. Expedice byla plná lyžování a her. Při nich jsme na lodi Fram putovali k jižnímu pólu. Vedli nás Nansenové – vedoucí skupinek. Svatvečer byl motivován českými příslovími a novoroční táborák jsme zažehli na kopci nad městem. V letošním roce byla hodně aktivní Rada ZS. Nejenže na ZE připravila soutěž Miss-nemiss, ale uspořádala i svůj samostatný výjezd na Kobovu chalupu.

V únoru jsme pro sdružení PTO uspořádali turnaj v šípkách, který nahradil tradiční uzlování. Stalo se dobrou tradicí ZS, že se nebojí uspořádat nové, ve Sdružení PTO dosud nevyzkoušené akce. Výrazně mu tím pomáháme, aby nezabředlo do přílišných stereotypů. Družstvo nejmladších ve složení Monika Marková, Andrea Pavlíčková a Pavla Kovaříková (z oddílu Kulturní historie) svou kategorií vyhrálo. Velikonoce jsou svátky jara a to bylo letos velice teplé a

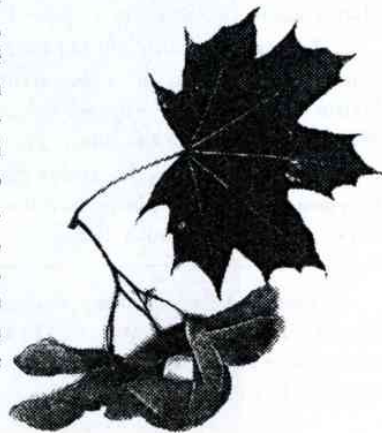

slunné. Vyjeli jsme si na Jihlavsko. Poslední den Jarního pochodu jsme se procházeli historickým středem Jihlavy se spoustou starých domů a ve hře jsme se seznámili i se starými řemesly. Vyzkoušeli jsme si povolání babky kořenářky, kováře nebo krejčího. Poznávali jsme vůně bylinek, druhy kovů a odhadovali staročeské míry a váhy. Velmi dobře jsme uspěli na Setonově závodě v okolí Babího lomu. Naše hlídky vyhrály v kategorii starších dívek (Zuzana Tulisová, Lenka Trojanová a Petra Nekovářová z Tisu) a rádců (Michal Janík, Jan Kubín a Martin Višcor z oddílu Lesní moudrosti). Květnák byl na Vlčí louce u Kořence. Rada si připravila celou sobotu. Všichni vedoucí byli posláni na hostinu k obrovi a děti si mezitím mohly užít Den bez vedoucích. Po sportovním dopoledni následovala hra o poklad Rudolfa Josefa III. Nevyzpytatelné počasí nás večer zahnilo do týpí, v němž proběhl táborák. Z dalších akcí je třeba upozornit na dva výlety na kolech. První nás zavedl do Lednicko-valtického areálu a druhý do okolí Brněnské přehrady.

47. letní expedice Beskydy

Při této pochodové expedici jsme si dali za cíl přejít hřebeny Beskyd od jihu k severu. Proto jsme neměli jednu základnu, ale hned tři. Expedici zahájily oddíly u Vsetína, Horní Lidče a Zlína a po prvním týdnu se sešly v Rožnově pod Radhoštěm. Ve škole, která se stala naší první základnou, nebyla žádná možnost vaření, a tak jsme si po tři dny rozmazlovali své žaludky v nedaleké restauraci. Po příjezdu mladších členů byla zahájena celoexpediční hra, která byla motivována životem zdejších obyvatel. Účastníci expedice byli rozděleni do rodů. Každý rod měl svého stařešinu. Cílem rodů bylo vybudovat co největší osadu a získat co nejvíce grošů. Odměnami za hry, které proběhly ve společné

dny, byly stavby (chalupa, chlév, studna, zvonice, stodola ...). Groše do rodové pokladny bylo možno získat za splnění úkolů, zadaných během pochodů. V první hře se stařešina vydal do města, ale dlouho se nevracel. Zbytek rodu se mu vydal na pomoc, ale cestou musel překonat množství nástrah (rozrušený býk, neodbytná hospodyně, které zanášely slepice, hospodář s hromadou rozsypaného zrní ...). Následující hra byla noční. Osadníci bojovali proti hrozitánskému vlkovi, který dával jejich ovce. Druhý pochod vedl do Starých Hamrů. Zde jsme nocovali v kulturním domě. Valašští osadníci to opět neměli jednoduché, neboť je sužovaly povodně, vichřice, selské bouře a morové rány. Před odchodem na závěrečný pochod byl táborák v lesíku „hned za poutí“. Závěrečné setkání oddílů proběhlo v Jablunkově. Do kraje osadníků vpadli divocí Tataři. Původně plánovali svůj útok na velmi časně ranní hodiny, ale vinou prudkého deště byl začátek závěrečné hry odsunut až na dopoledne. Posílení vydatným spánkem a řadou kouzelných předmětů, které se daly nakoupit od podivného kupce již předchozí večer, osadníci všem útokům statečně odolali. Po dvou stanových expedicích byla pochodová expedice v členitých Beskydech pro nás fyzicky velmi náročná, ale své souboje s kopci jsme nakonec vždy vyhráli. Vedoucím expedice byl Martin Kubín.

1999 – 2000

V ZS pracovaly oddíly: Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní moudrosti (4), Života v přírodě (5).

Vedoucí ZS: Hana Vykoukalová, od 1.1.2000 Martin Kubín, **hospodář:** Vlastimil Malý, **technik:** Pavel Tříška, **oddíloví vedoucí:** Zdeněk Foret (1), Olga Navrátilová (2), Jan Kačer (3), Martin Kubín (4), Kristýna Trojanová (5).

Instruktoři: Michaela Marková, Jana Vrbková, Zuzana Tulisová, Petra Nekovářová, Gustav Zlatý, Alice Audyová, Hana Komárková, Vít Havel, Jan Škampa, Zuzana Vrbková, Veronika Zlatá, Martin Višcor, Jakub Černý, Michal Janík, Jan Rudý, Jan Kubín, Kateřina Trnková, Jiří Rudý, Jan Tomeček „Ježek“, Jaroslav Suský, Jakub Antonický, Lenka Trojanová, Jana Božková.

Rada ZS: předseda: Tereza Bartůňková, **praporečník:** Markéta Tulisová, **kronikář:** Eva Kreysová, **předsedové oddílů:** Karolína Friedlová (1), Ivana Špiříková (2), Tomáš Nekovář „Sáhib“ (3), Radek Daniček (4), Radka Taušová (5).

Tento rok začal velkými změnami ve vedení oddílů. Novými oddílovými vedoucími se stali Zdeněk Foret, Olga Navrátilová a Jan Kačer. Olympiáda byla společnou akcí Sdružení PTO, konala se na Rosničce a zúčastnilo se jí téměř 300 dětí. V této velké konkurenci jsme získali pět medailí. Petr Horák a Eva Kreysová - oba z Tisu - ve svých kategoriích zvítězili. Na Podzimní pochod jsme jeli

do Jevíčka. Při společném večeru jsme se proměnili v konkurenční jezdecké stáje. Nejprve jsme získávali potřebnou výstroj a potom sázeli na schopnosti koní (instruktorů). Prosincová hra po Brně nás postavila před úkol zachránit Brno před ekologickou katastrofou. Postupně získávané indicie nás

přivedly na velmi zdevastované místo u Chrlic, kde jsme utržením banánu ze stromu a jeho snědením podle návodu Brno zachránili. Zimní expedice byla potřetí po sobě v Králíkách. Sněhu bylo dosti a my jsme lyžovali v Dolní Moravě. Celoexpediční hru nahradily kroužky (dramatický, sportovní, hudební, astronomický a korálkování). Nemohl chybět večer připravený Radou ZS a ani diskotéka. Na Svatvečer jsme se přesunuli do starověkého Říma. Leželi jsme na zíněnkách, hodovali, hráli hry a uctívali svého císaře. Od prvního dne nového roku měla ZS svého nového vedoucího. Stal se jím Martin Kubín vedoucí oddílu Lesní moudrosti. Tato změna byla plánovaná, i když se původně předpokládalo, že k ní dojde až po LE. Nový vedoucí ZS se soustředil na přepracování minim a Stanov ZS. Pod jeho vedením podniklo KV náročný májový přechod pohoří Povážský Inovec. Za tři dny jsme ušli 80 km a začalo tím naše „znovuobjevování“ Slovenska. Ještě předtím proběhla soutěž Dračí smyčka, řada oddílových akcí, Jarní pochod na Kyjovsku a Setonův závod. Po návratu ze Slovenska stíhala jedna akce druhou. Na Květnáku jsme stanovali poblíž zřícenin hradu Holštejna, odvážlivci se i koupali v divoké bystrině. Jiní své seznámení s vodou nechali až na Sraz PTO u Pilské nádrže. Oddíl Života v přírodě podnikl výpravu za orchidejemi na Nedvěďicko, ale i ostatní oddíly uspořádaly své výlety a výpravy.

48. letní expedice Horní Studénky

Tento rok jsme se potřetí, a pravděpodobně již naposledy, vypravili na tábořiště u Horních Studének na Šumpersku. Vedoucím expedice byl Martin Višcor. Už týden před začátkem expedice vyrazila na místo stavěcí četa, neboť bylo nutné znovu vybudovat kuchyni a jídelnu. I tak dostavba tábora vyplnila

několik prvních expedičních dnů. Počasí nám nepřálo a často jsme kvůli dešti museli volit náhradní program. Velmi „oblíbenou“ činností pak bylo nošení jehličí a budování protibahenních roštů. Během oddílových pochodů se počasí docela umoudřilo a v závěru jsme měli i několik slunečních dní.

Celoexpediční hra nás zavedla do Starého Egypta. Už doma si každý připravil dobové oblečení, které se pak nosilo při každé příležitosti spojené se hrou. Byli jsme rozděleni do několika družinek, každá uctívala jiného boha a snažila se získat co nejvíce bodů během různých her a soutěží. Po závěrečné celodenní hře byla velkolepá slavnost uspořádaná na počest faraónovy svatby. Jenže faraón během svatby zemřel a ze svatební veselice byl náhle pohřb. Faraónovo tělo bylo mumifikováno, ale mladá vdova dlouho netruchlila.... Za manžela pojala boha vítězné družinky a ze členů družinky učinila nejváženější egyptský rod. Egyptská tematika nás provázela i během dalších táborových činností: každé ráno jsme vítali motlitbou k bohu Re (bůh Slunce) a staroegyptská byla i olympiáda. Soupeřili jsme např. v přetlačování či v závodech koňských povozů.

Každý oddíl se vypravil na dva pochody, nejprve na pětidenní a potom na dvoudenní. Tis navštívil Šumperk a prošel blízké okolí tábora, oddíl Ochrany přírody zamířil do Velkých Losin, Žárové, Hanušovic a na Nový hrad. Oddíl Kulturní historie prozkoumal památky v okolí Bludova a Letohradu, oddíl Lesní moudrosti přešel od severu k jihu celý hřeben Rychlebských hor a oddíl Života v přírodě putoval do Hanušovic a do Žárové. Prošli jsme tolik zajímavých míst v okolí, ale také si rádi užili sami v táboře. Jako na každé stanové expedici nechyběl DBV (Den bez vedoucích). Vedoucí, až na zdravotníka, si udělali výlet do Zábřehu a o program se postarala Rada ZS. Mimo jiné byl zvolen nejsympatičtější pár ZS. Poslední večer byl závěrečný táborák a pak se už jen balilo, uklízelo a hurá domů.

2000 – 2001

V ZS pracovaly oddíly: Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní moudrosti (4), Života v přírodě (5).

Vedoucí ZS: Martin Kubín, **hospodář:** Vlastimil Malý, **technik:** Pavel Tříška, **oddíloví vedoucí:** Michaela Marková (1), Olga Navrátilová, Martin Višcor (2), Jan Kačer (3), Michal Janík (4), Kristýna Trojanová (5).

Instruktoři: Jana Vrbková, Zuzana Tulisová, Petra Nekovářová, Jan Tomeček, Jiří Rudý, Alice Audyová, Jan Škampa, Vít Havel, Zuzana Vrbková, Jan Rudý, Michal Janík, Kateřina Trnková, Jaroslav Suský, Jakub Antonický, Lenka Trojanová, Jana Božková, Jan Kubín, Jakub Černý, Zuzana Trojanová.

Rada ZS: předseda: Markéta Tulisová, **praporečník:** Radek Daníček, **kronikář:** Tereza Bartůňková, **předsedové oddílů:** Petr Horák (1), Ivana Špiříková (2), Renata Válková (3), Anna Novotná (4), Dana Vondráková (5). Radu vedla Lenka Trojanová.

Pěkných zářijových dní využily oddíly ke svým výpravám a uskutečnily se i dvě akce KV. Tradiční Výjezd KV okořenila hra, kterou připravil vedoucí ZS Martin Kubín. Vydali jsme se na cestu do neznáma, ve vlaku luštili hádanky a hlavolamy a nakonec pak po trojicích dorazili do Ždánic. Naše jednání zpestřila dvojí návštěva místní hvězdárny. Ve dne jsme pozorovali Slunce a v noci hvězdy, planety a jejich měsíce. Druhou akcí KV byla padesátka v okolí Brtnice. V říjnu se tři oddíly zúčastnily Brněnského

bloudění, kde vyhledávaly zajímavé domy a jejich ozdobné detaily podle fotografií. Na Podzimním pochodu jsme navštívili Valtice, Lednické rybníky, Janohrad a Lednici. Společná hra byla motivována odchylem vzácných zvířat, které nepozorný hlídač vypustil z panského zvěřince. Na Sněmu ZS jsme z rozhodnutí KV poprvé nezpívali Smetanovu píseň „Sláva“. Koncem listopadu se tři z našich oddílů zúčastnily akce Tulácký škrpál, kterou v údolí Oslavy každoročně pořádá 34.PTO Tulák. Návrat byl zpestřený poněkud dobrodružným přesunem za tmy k vlaku. Na zimní expedici jsme vyrazili do Velkých Losin. Lyžovalo se na Červenohorském sedle, i když sněhu nebylo příliš mnoho. V odpočinkových dnech jsme navštívili papírnu ve Velkých Losinách a dřevěné kostelíky v Maršíkově a Žárově. Celoexpediční hru „Letem světem prskoletem“ hráli i vedoucí, kteří nebyli potřeba při přípravě jednotlivých částí. Složení skupinek se proto neustále měnilo a každý stíral body pro sebe. Ve hře jsme nahlédli do různých částí světa. Očichávali si dlaně jako Mongolové, stavěli jsme šikmou věž, řešili dopravní zácpy či problém šílených krav. Psychicky zvláště náročnou etapou byla hra nazvaná „Atomový kryt“. V závěru expedice jsme vystoupili na K2. O Svatvečeru jsme si připomněli nejvýznamnější události v dějinách lidstva pěkně od Adama až k Ivanu Šráčkovi. Svůj večer s pohádkovým námětem Mrazík připravila i Rada ZS.

V lednu jsme bruslili na Brněnské přehradě, ale počet nebruslařů opět vzrostl. Potom třináct běžkařů odjelo do Čachnova. Pro ostatní PTO jsme uspořádali plaveckou soutěž v krytém bazénu na Lesné. Nazvali jsme ji „Kačerův šplouch“ a na její závěr skutečně Kačer v bazénu skončil. A šplouchlo to opravdu hezky. Aby i pionýři pomohli přírodě, vymyslel a zorganizoval bývalý vedoucí ZS Vítek Urban akci „PTO čistí Moravský kras“. Více než čtyři sta účastníků sbíralo po určených trasách

odpadky a naplnilo jimi dvě vlečky. Našli jsme mnoho „zajímavých“ věcí, např. i platný občanský průkaz. Za pomoc nám přišel poděkovat vedoucí Správy CHKO. V půli dubna proběhl Jarní pochod. I když bylo chladné počasí, na kopci u Trnavy na Třebíčsku právě kvetly tisíce konikleců. Společný večer oddíly strávily v Třebíči. Vyhodnotili jsme nejhezčí vajíčka i žíly a zahráli si hru s velikonočním námětem. Lepší počasí nebylo ani na 11. ročníku Setonova závodu. Dvě hlídky, mladší děvčata z Tisu (Monika Marková, Markéta Nešporová a Soňa Niedermayerová) a rádci, si vybojovaly postup do celostátního finále. Na Květnák jsme vyjeli do Světnova u Žďáru nad Sázavou. Počasí se opět „vytáhlo“. První večer narušil plánovanou hru déšť, v noci pak byla bouřka. Druhý den večer byl táborák, dvakrát nás silný déšť zahnal do stanů, navíc v silném větru oheň hořel doslova vodorovně... Nakonec děti usnuly, počasí se umoudřilo, a tak KV prožilo táborák bez dětí. Další den jsme si zahráli hru Safari a seznámili se s tématy výzkumu na letní expedici. Prakticky jsme si vyzkoušeli předpověď počasí a určení rostlinstva z 1 metru čtverečního plochy louky. Poslední den k dešti přibyla i mlha... Takto vytrénované nás déšť na Srazu PTO v Břežníku prostě nemohl zaskočit. Své stany jsme si zkušené

postavili pod střechou a hotové přenesli na louku. Jinak sraz proběhl velmi podobně jako v předchozích letech, takže oddíly, které daly přednost samostatné oddílové výpravě, dobře udělaly. Výlet na kolech byl pro zdatné cyklisty. Z Nihova se jelo do údolí Bílého potoka, potom přes deset brodů do Veverské Bítýšky, následovala jízda po kozích stezkách na Zouvalku a odtud do Lužánek. Všechno dobře dopadlo, do přehrady spadla našťastí jenom jedna přilba. Celkem jsme ujeli 60 km. Po červnových oddílových výpravách se na letní expedici, poprvé od rozdělení republiky, jelo na Slovensko.

49. letní expedice Banská Štiavnica

Tak jako každý rok jsme na první tři týdny prázdnin vyměnili pohodlí domova za dobré stany a boty a po delší odmlce opět vyrazili na Slovensko. Tedy do zahraničí. Základnou se nám stal Skautský dom v Banské Štiavnici, právě procházející rozsáhlou rekonstrukcí. Počátkem roku se vedoucí rozhodli, že pomocí her atraktivní vlastivědnou činnost. Hra na Květnovém pochodu vhodně připravila atmosféru všeobecného očekávání a celoexpediční program je pak uvedl ve skutek. Oddíly strávily bezmála dva týdny na pochodech po nejrůznějších částech Slovenska. Na každém pochodu se věnovali jinému vlastivědnému úkolu: výzkumu obcí, lidových krojů a tradičních obyčejů, pozorování vodních živočichů či proměn vegetace v závislosti na nadmořské výšce stanoviště. Každá sledovaná oblast byla zakončena vědeckým sympoziem, kde děti prezentovaly výsledky své práce. Kde všude jsme se toulali? Oddíl Tis postupně prošel Kremnické a Štiavnické vrchy, oddíl Ochrany přírody Vtáčník, Kremnické a Štiavnické vrchy. Oddíl Kulturní historie strávil první týden plavbou na raftech z Nemecké do Hliníku nad Hronom, pak navštívil Nízke Tatry a Štiavnické vrchy. Oddíl Lesní Moudrosti prošel Velkou

Fatru, Kremnické vrchy, Muránskou planinu a Štiavnické vrchy, oddíl Života v přírodě navštívil společně s oddílem Lesní moudrosti Velkou Fatru a dále Nízké Tatry a Štiavnické vrchy. Pochody byly od sebe odděleny odpočinkovými dny. Jejich program byl ovlivněn specifickým prostředím historicko-betonové Banské Štiavnice a jejího krásného okolí. Konec expedice byl ve znamení hledání nové tváře ZS pro příští rok. Co říci na závěr? Myslíme si, že 49. letní expedice nám uvařila mimořádně silný vzpomínkový lektvar. Vedoucím expedice byl Michal Janík.

2001 – 2002

V ZS pracovaly oddíly: Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní moudrosti (4), Života v přírodě (5).

Vedoucí ZS: Martin Kubín, **hospodář:** Vlastimil Malý, **technik:** Pavel Tříška, **oddíloví vedoucí:** Michaela Marková (1), Martin Višcor (2), Jan Kačer (3), Michal Janík (4), Zuzana Vrbková (5).

Instruktoři: Zuzana Tulisová, Jiří Rudý, Jan Tomeček, Alice Audyová, Jan Škampa, Vít Havel, Tomáš Nekovář, Tomáš Sekanina, Michal Jašek „Majky“, Tereza Bartůňková, Jan Rudý, Jan Kubín, Kateřina Trnková, Zuzana Trojanová, Jakub Černý, Lenka Trojanová, Petra Nekovářová, Petr Božek, Jana Božková.

Rada ZS: předseda: Markéta Tulisová, **praporečník:** Renata Válková, **kronikář:** Ivana Špiříková, **předsedové oddílů:** Markéta Nešporová (1), Jana Nekvapilová „Mája“ (2), Lucie Klimentová (3), Anna Novotná (4), Tereza Janíčková (5).

Každý rok v životě skupiny lidí znamená určitý posun odněkud někam, určitý vývoj, ať již si to její členové uvědomují nebo ne. Pohled zpátky by tomu uvědomění měl napomoci. Zéeska začínala tento rok s několika změnami. Již na konci expedice v Banské Štiavnici mnozí cítili, že něco končí a něco začíná... Nový školní rok jsme začínali chudší o pátý oddíl Života v přírodě, který ukončil svoji činnost, protože se jeho vedoucí, Křisa a Piskoř rozutekli po republice. Děti přešly většinou do oddílu

Kulturní historie. Na druhé straně vznikl z nováčků nový oddíl Života v přírodě pod vedením Zuzky Vrbkové.

V kalendáři ZS se opět objevily tradiční akce. Začnu-li od Podzimního pochodu, pak jsme tentokrát jeli na Vysočinu, společná noc byla v Borové, první dny bylo hezky, ale pak se počasí pokazilo. Proto se i hra, která naplnila náš společný večer, po dlouhé době vymykala obvyklému modelu skupinek hledající kontroly. Byla uvnitř a byl to takový koktejl deskových, karetních, koumacích a jiných her, kde děti postupně kolovaly a co čtvrt hodinu se střídaly. Sněm, i když je ze všech akcí tou nejtradičnější, proběhl trochu netradiční formou. Hodnocení uplynulého roku oddílovými předsedy byla vedeno trochu odlehčeným způsobem, když každý z nich vyzdvihl jen jednu stěžejní akci a to buď sám nebo s pomocí ostatních lidiček z oddílu. Zábavný program nebyl tentokrát ponechán scénkám hraným jednotlivými oddíly, místo toho se promítaly fotky z průběhu uplynulého roku a potom zahrálo několik společných her. Povedená denní hra proběhla v podmínkách vskutku mrazivého prvního prosincového dne na motivy příběhů populárního Harryho Pottera. Po mnoha letech proběhla zimní expedice na Slovensku, sice v Čadci, blízko hranic, ale pocit zahraničí a lehce odlišného kulturního prostředí byl cítit. Zvláště menší děti, které již nesledují slovenské večerníčky, skoro nerozuměly, ale toho už jsme si všimli na letní expedici. Pro tuto zimní expedici byly charakteristické výborné sněhové podmínky a poměrně dobré zázemí ve škole. Napadlo tolik prašanu, že běžkaři se bořili až po stehna a jen s největším vypětím sil dokázali za celý den urazit jen několik málo kilometrů. Expedici vedl Jakub Černý. Tentokrát nás hra přenášela z pohádky do pohádky. Nejprve v jednotlivých, pohádkami motivovaných večerech a na konec v závěrečné hře nazvané „Zachraňte

pohádkovou říši“. Audy a Píšťalka v noblesních toaletách nás provedly internacionálním Svatvečerem. Po seznámení s cizokrajnými vánočními zvyky následovala hymna, po ní připitek a byl tu Nový rok. Nástup u táboráku, zpívání ... zkrátka jako každý Nový rok v „rodinném kruhu Zéesky“.

S novým rokem přišly další více či méně tradiční akce a výlety. Jarní pochod byl, na rozdíl od roku předchozího, letos skutečně jarní, nepadal sníh ani nemrzlo. Vychutnali jsme si rozkvetlé louky, zpěvné ptactvo i zurčivé potůčky. Zavítali jsme se do oblasti kolem hradu Bouzov a v Litovli, kde se sešly všechny oddíly, jsme společně hledali bombu ukrytou někde ve městě a bili se s teroristy. Byla to však jen hra s papírovými koulemi... Také jsme si společně užívali velikonočních zvyků, jen tentokrát se děvčata šla po ránu proběhnout ven ještě před budíčkem, aby chlapce nebudila a ti pak překvapeně pobíhali po škole a hledali je. Jako každý rok i tento jsme se aktivně zapojili do akcí Sdružení PTO. Ještě v zimě byla Dračí smyčka, na jaře pak Čistění Moravského krasu, které některé oddíly pojaly jako oddílovou výpravu na více dní a spojily tak příjemné s užitečným a v neposlední řadě Setonův závod, kde hlídka rádců ve složení Tomáš Nekovář, Tomáš Sekanina a Michal Jašek vyhrála svou kategorii. Na Květnový pochod jsme jeli na louku u Lačnova na Lysicku. Vše probíhalo v poklidném tempu. Stany, tee-pee a Zubříky stály a nepadaly, děti i vedoucí si hráli jak ve dne tak v noci, zvláště vyvedená byla noční hra v lese a Kobova Kytíčkáda. Jen poslední den nás stihnul déšť a k vlaku se šlo v pláštěnce. Koncem školního roku už všechno směřovalo k přípravě větších i menších dětí na expedici. Oddíly si samostatně uspořádaly své oddílové výpravy, kde také většinou vyvrcholily jejich celoroční oddílové hry.

50. letní expedice Pulkovský mlýn

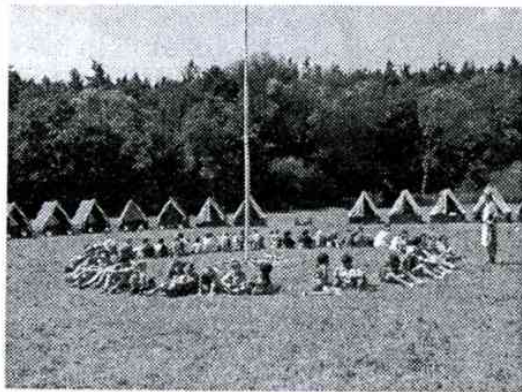
Po dlouhém hledání a několika zamítnutých a odvolaných možnostech jsme vyrazili na jubilejní 50. letní expedici zcela netradičně na jižní Moravu, do krásného údolí říčky Rokytne, konkrétně k Pulkovskému mlýnu. Vzhledem k tomu, že se louka nachází na území Přírodního parku Rokytne, museli jsme zažádat o několik povolení navíc než obvykle, ale stálo to za to. Přímou u tábora tekla říčka Rokytne, která nám sloužila k mytí i ke koupání. V okolních lesích jsme si domluvili velký přísun dřeva na topení a dokonce i spoustu stromů na stavbu týpí a ostatních staveb. Vzhledem k umístění tábora v přírodním parku jsme byli nuceni stavět vše jen provizorně a po skončení expedice vše zbořit. Proto jídelna byla v hangáru, což vzhledem k nově zakoupeným prostředním dílům nebyl žádný problém. Na stavěčce jsme postavili bránu, latríny, umyvárku, „ledničku“ a kuchyni. První dny po oficiálním začátku expedice jsme ještě postavili stany, týpí a zubířky a doladovali drobnosti. Neodmyslitelnou součástí každé letní expedice jsou pochody. Letos jsme po oddílech navštívili Znojmo, Jaroměřice nad Rokynou, Bítov, Vranov a samozřejmě jsme prošli národním parkem Podyjí.

Od příjezdu mladších nás táborem provázela celoexpediční hra „Poklad království pulkovského“ pod vedením Honzy Rudého. Na prvním táboráku jsme se přesunuli do středověku. Tajemný bubeník, osvětlený jen párem loučí, nám přišel sdělit první královskou vůli. V ní stálo, že celá země tápe v nejistotě, protože ji napadli Černí rytíři, kteří ukradli královský poklad. Proto se král s královnou rozhodli svolat ty nejstatečnější a uložili jim nelehký úkol – získat nazpět poklad a nebezpečné rytíře porazit. Jedině společně však mohou zlo porazit, a proto je zapotřebí vytvořit pevné společenstvo,

které bude sídlit na hradě Zéesáčku, jenž bude po dobu těžkých časů jejich domovem. Po vyslechnutí královské vůle jsme se rozdělili na pět rodů a postupně se odebrali do královského paláce za králem a královnou, kde jsme přísahali věrnost a byli pasováni na rytíře. Druhý den začala hra naplno. Rody si zvolily svá jména, vyrobily si korouhve a každý rytíř si vyrobil meč. Poté už bylo jasné, že dalších bojů a střetnutí se zúčastní rod Templářů, Pulkovských hadů, Společenstva prstenu, Husitů a Liberta vincit. V průběhu celého tábora se ještě mnohokrát objevil tajemný bubeník s královskou vůlí, aby zahájil a vysvětlil spoustu her a činností, např. Stopování zraněného rytíře, Taseň mečů, Výrobu svíček, Vaření lektvaru pro nemocnou královnou, Lov na kance, Setkání se starým mnichem, Večerní bitvu s Černými rytíři a další. Rody ve hře získávaly královské koně, rytíři byli odměňováni zlatými mincemi, za které si mohli v době trhů nakoupit v hospodě u Kata Mydláře sladkosti. Když už byli ke konci všichni ukolébáni dlouhotrvajícím mírem a vyrazili se koupat k rybníku do Rozkoše, tu je najednou zastihl posel a zvěstoval, že v jejich nepřítomnosti napadli Zéesáček Černí rytíři. Strhla se velká vodní bitva, po níž zůstala na bitevní poli truhla se šesti zámky a podařilo se zajmout jednoho Černého rytíře, který po mučení prozradil, že truhla je poklad a že klíče k zámkům jsou umístěny na svatých místech. Rytířské rody se po získání tak důležitých informací sbalily, nakoupily za koně patřičné vybavení, které jim posléze pomohlo v plnění zadaných úkolů, a vyrazily na honbu za klíči. Vrátily se však pouze s klíči pěti. Na hostině, která se konala k oslavě chabrosti a odvaze rytířů, získání pokladu a ukončení bojů, se královna přiznala, že šestý, chybějící klíč, má ona a přidala ho k ostatním. Poklad mohl být konečně otevřen. Po zjištění, že dva klíče byly opět ztraceny, musela nastoupit kouzelná pilka. Truhla byla tedy úspěšně otevřena a poklad spravedlivě rozdělen mezi všechny rody, protože úspěchu dosáhly společnými silami.

Na expedici zaplály dva táboráky. První byl na téma „Hospodyňka roku 2002“ a druhý na motivy knihy E.T.Setona o trampotách veverčáka Pírka. Nechyběl tradiční Den bez vedoucích vedený Radou ZS, dále jsme několikrát sportovali, zpívali a hráli na kytary, proběhly i oddílové programy a zahráli jsme si i hry, které nesouvisely s celotáborovku, například „Pašování medvídků“.

Počasí nám přálo, tedy až na několik málo výjimek, kdy přšelo, třeba zrovna na DBV. Slunné počasí, dobrá nálada, perfektní kuchyň, skvěle připravená hra včetně kostýmů a oblečků všech účastníků, to vše přispělo k dobrému a pohodovému průběhu celé letní expedice. Vedoucím expedice byl Jan Kačer.

MARTIN KUBÍN

Dne 16.8. 2002 v bulharském pohoří Rila tragicky zahynul Martin Kubín. Vedoucí ZS, přítel, velký člověk. Za svůj krátký život toho v ZS stihl opravdu hodně a byla by proto chyba na něj nevzpomenout.

Do ZS začal Martin chodit jako malý, když mu bylo 8 let. Už tehdy se projevoval jako schopný vůdce a dobrý taktik. Vedl jednu z družin oddílu Lesní moudrosti a díky své houževnatosti a pílì se stal i jeho předsedou. Svou vlastivědnou práci napsal už v sedmé třídě a ve stejném roce dosáhl i hodnosti vlastivědce. Jako patnáctiletý vstoupil Martin do kolektivu vedoucích, kde se mimo jiné uplatňoval při přípravě akcí pro děti i pro dospělé. Jen vzpomeňme letní expedici v Beskydech, tradiční pochody, výpravy, výlety, výjezdy KV, zimní táboření, sjíždění vody, aktivity Hned po dovršení 18 let se Martin stal vedoucím oddílu Lesní moudrosti. Ke své funkci, jako ke všemu důležitému, přistupoval velmi zodpovědně a uvědoměle. Na post vedoucího ZS nastoupil o dva roky později. Jako cíl si mimo jiné vytýčil aktualizaci minim vlastivědce a stanov ZS. Minima se mu upravit povedlo, ale stanovy již bohužel stihnout nemohl. Martinovi byl dodatečně udělen titul Zasloužilý vedoucí ZS. To je titul, který se uděluje vedoucímu ZS, který se výrazně zasloužil o rozvoj ZS.

Martin měl také hodně koníčků. Velmi rád fotografoval, jezdil na kole, sportoval. Ale asi ze všeho nejraději jezdil s batohem ven, do lesů a hor, kde se cítil svobodný a volný. A byly to právě hory, které se mu staly osudnými.

A co říci o Martinovi jako příteli a kamarádovi?. Za všechno snad jen to, že člověk si uvědomí, co měl, až když to ztratí. Ztratili jsme přítele a kamaráda. Díky za všechno, Marťas.

Čest Tvoji památce

2002 – 2003

V ZS pracovaly oddíly: Života v přírodě (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3) a Lesní moudrosti (4).

Vedoucí ZS: Jakub Černý, **hospodář:** Vlastimil Malý, **technik:** Pavel Tríska, **oddíloví vedoucí:** Jakub Černý (1), Jan Rudý (2), Jan Kačer (3), Michal Janík (4).

Instruktoři: Petr Božek, Petra Nekovářová, Markéta Tulisová, Aleš Ondráček, Alice Audyová, Tomáš Nekovář, Tomáš Sekanina, Tereza Bartůňková, Jan Škampa, Vít Havel, Radek Daníček.

Rada ZS: předseda ZS: Ivana Špiříková, **praporečník:** Jakub Zámoravec, **kronikář:** Alena Nekvapilová „Ája“, **předsedové oddílů:** Stanislav Chvíla (1), Pavla Krejčí (2), Lucie Klimentová (3), Anna Novotná (4).

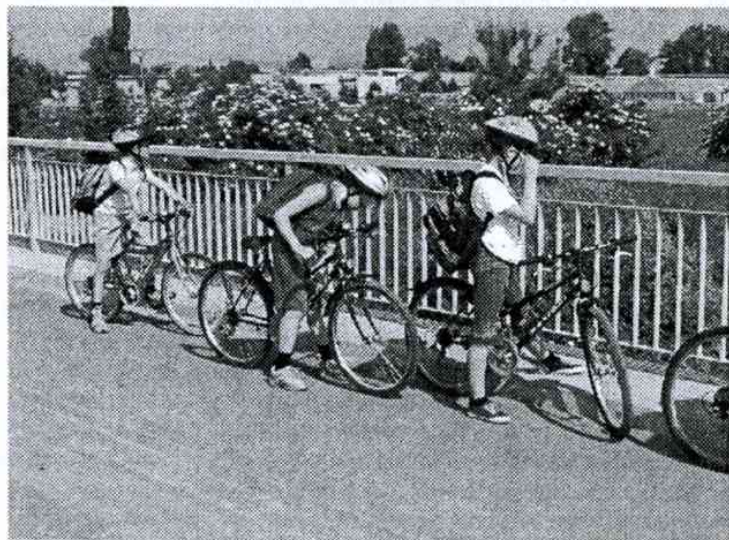
Letošní rok začal ve znamení smutku. Po tragické smrti v pohoří Rila nás koncem prázdnin navždy opustil Martin Kubín. Najednou jsme byli bez kamaráda a ZS bez svého vedoucího...

I přes velký zármutek nás všech začala činnost oddílů již začátkem září. Zahájení činnosti předcházela rozsáhlý nábor dětí na mnoha brněnských školách. Tento nábor měl úspěch a nové děti rozšířily řady především oddílu Života v přírodě. Pěkného, skoro letního počasí jsme využili k uspořádání výletů a výprav. Ani v letošním roce nemohl samozřejmě chybět Podzimní pochod, který se uskutečnil v malebném okolí městečka Buchlovice. Navštívili jsme nedaleký hrad Buchlov a zámek, který je přímo v Buchlovicích. V polovině října se některé oddíly účastnily Brněnského bloudění a jejich

úkolem bylo rozluštění kódu při obléhání Brna Švédy. Další významnou akcí ZS byl Sněm a výstava, zde kromě tradičních panelů věnovaných akcím, které proběhly během roku, patřil jeden panel Martinu Kubínovi. Na zimní expedici jsme se vydali za poznáváním krás Šumavy, do městečka Vimperk. Na zajištění a přípravě se velkou mírou podílela naše bývalá členka Kristýna Trojanová, která zde nyní žije a pracuje. I přesto, že zde obvykle bývá plno sněhu, na který se všichni vyznavači zimních sportů již tolik těšili, nás Šumava uvítala velmi skromně. Proto jsme podnikali výlety do okolí a více si užívali expediční hry. Na Nový rok nám trochu zasněžilo, takže cesta k táboráku byla hnedle veselejší.

Ke konci ledna se členové oddílu Lesní moudrosti a další nadšenci vydali k Višňovému potoku na tradiční zimní táboření. Přivítala je veliká zima, při které jim zmrzly pomeranče i chleba. Brzy po expedici jsme připravili 2. ročník Kačerova šplouchu, který se konal v bazénu na Lesné. Naše děti se ukázaly jako skvělí plavci, za což je také rozhodčí ocenili zlatými, stříbrnými a bronzovými medailemi. Vlečka, neboli Čištění Moravského krasu, byla další velkou akcí, konanou koncem měsíce března. Kromě tradičních odpadků jako obaly od sladkostí, které po sobě návštěvníci v Moravském krasu zanechávají, našli někteří i takové kuriozity jako např. náhrobní lucernu či plnou láhev fernetu. Nejlepší akcí pro kluky je samozřejmě Jarní pochod. Letos jsme se podívali do okolí Nedvědice a společně jsme se podrobili vojenskému velíkonočnímu výcviku. V dubnu jsme nevynechali další ročník Setonova závodu. I přes velkou konkurenci mnoha brněnských PTO jsme dosáhli několika velmi cenných umístění a hlídka z oddílu Lesní moudrosti postoupila do podzimního celostátního finále v Litoměřicích. Na Dalešické přehradě, kde se letos konal Květnový pochod, jsme si zahráli bezvadnou vodní bitvu s vodními pistolemi. Nechyběl ani táborák, na kterém jsme objeli celý svět. Mezi další akce

ke konci roku patřil i výlet na kolech do údolí Bobravy a oddílové výpravy, neboli kondičky, které nám měly posílit svaly před letní expedicí.

51. letní expedice Stárkov

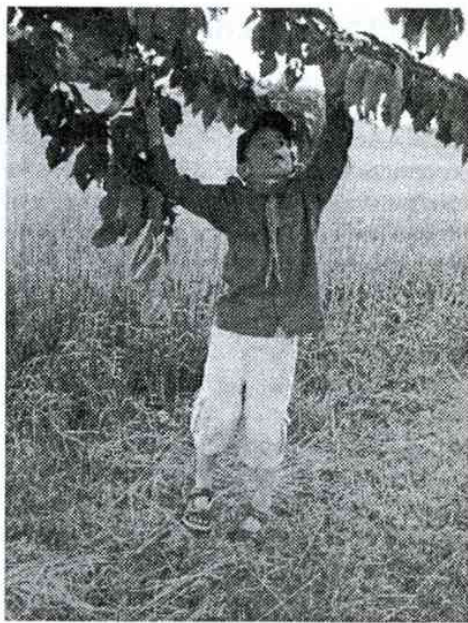
51. letní expedice byla pochodová se stálou základnou ve Stárkově nedaleko od Hronova. Toto městečko je mimo jiné zvláštní tím, že je tam všechno jen jednou: jeden kostel, jedna autobusová zastávka... A také tam je jedna základní škola která se stala po tři týdny naším útočištěm. Odtud jsme po oddílech vyráželi na pochody. Nedaleko Stárkova se nacházejí Teplicko-adršpašské skály s nádhernými pískovcovými útvary nejrozličnějších podob a velikostí. Viděli jsme tu romantické vodopády, jezírka a potůčky. Na oddílových pochodech jsme zamířili k Dobrošovu, kde se nacházejí pozůstatky československého opevnění z doby před 2. světovou válkou. Zde nás zaujaly hlavně dělostřelecké sruby Zelený a Můstek a plně vybavená pevnost Březinka. Některé oddíly navštívily Babiččino údolí a Broumovské stěny. Ty si nás získaly ohromným množstvím borůvek a krásnými vyhlídkami. Dva oddíly měly v plánu sjet na raftech Metuji, ale vzhledem k velmi nízkému stavu vody to nebylo možné. Oddíl Kulturní historie se sice nakonec plavil, ale předtím pomocí obytné Avie vyrazil k Bareťákově babičce do Špindlerova mlýna. Navzdory špatnému počasí se jim podařilo uskutečnit dvě túry: k prameni Labe a ze Špindlerovky po hřebeni (přes Polsko) na Sněžku. Deštivé počasí vzbudilo naději na plavbu, vody bylo ale stále málo. Aby si raftů užili aspoň trochu, pluli jeden den po vodácký nepříliš zajímavé části Labe do Hradce Králové. Ve městě si prohlédli památky a obří akvárium. Vybavení zapůjčenými lucerničkami navštívili i podzemí nedaleké pevnosti Josefův.

Celou expedicí tradičně prolínala hra, která byla motivována činností agentů FBI. Agenti si vždy před tím, než vyrazili na tajnou misi (pochod), vylosovali úkoly, které měly zdokonalit jejich

agentské dovednosti a schopnost přežít v terénu, např. plavání, vaření bez nádob, zpracování výzkumu. Za každý úspěšně splněný úkol dostal agent převodem na svůj účet určitý obnos v dolarech. Pomocí výpisů z hlavní banky, které chodily vždy po ukončení mise, se každý mohl dozvědět stav svého konta. Na společných dnech se všichni agenti společně zapojovali do větších a náročnějších operací, jako byl např. únos ze základny, pozorování UFO, pašování zboží...

Na expedici se samozřejmě i hodně zpívalo. Vydali jsme zpěvník a vznikl také zeměpisný Big Band, jehož členové doprovázeli zpěv hrou na zobcové flétny a rytmickým bušením do všeho, co jen trochu znělo.

Expedice, jejímž vedoucím byl Jan Rudý, se povedla a účastníkům se líbila.

Oddíly

V předcházejícím sborníku jsme jednotlivým oddílům Zeměpisné společnosti poprvé věnovali samostatnou kapitolu, a protože se v uplynulých pěti letech v našich oddílech velmi mnoho změnilo, budeme se jim podrobně věnovat i tentokrát. Pro poslední léta bylo charakteristické, že došlo k obměně všech oddílových vedoucích. Vedoucí, kteří vedli své oddíly od počátku devadesátých let, počínaje rokem 1997, postupně všichni odešli a na jejich místo přišli mladší. Ne všichni noví vedoucí však vytrvali, a tak je nahradili další. Při těchto poměrně častých změnách docházelo běžně k tomu, že vedoucí a instruktoři opouštěli svůj „mateřský“ oddíl a přecházeli do jiných oddílů. Přinášeli nejen osvěžení do zaběhnutých oddílových stereotypů, ale především napomohli k utužení Zeměpisné společnosti jako celku. Záporom bylo, že v průběhu těchto změn zanikl v roce 2001 oddíl Života v přírodě a v následujícím roce i oddíl Tis.

Dalším problémem, se kterým se vyrovnávají současné oddíly, je menší počet dětí. Děti se už řadu let rodí stále méně, stále více z nich dává před chozením ven přednost hrám na počítačích a v neposlední řadě právě v Brně je mimořádně velká a navíc stále rostoucí nabídka kvalitních dětských oddílů s turistickým zaměřením. Na tyto skutečnosti reagovala Zeměpisná společnost obnovením svého přípravného oddílu, který pomáhá nováčkům zvyknout si na život v ZS. Oddíl byl založen na podzim roku 2001 a převzal jméno zanikajícího oddílu Života v přírodě. Díky dobré práci všech oddílů je dnes počet členů ZS stabilizovaný.

Oddíl Tis

Oddíl Tis založili v roce 1991 Vítek Urban a Tereza Pavlincová – Urbanová. Když v roce 1997 odešli, bylo v oddíle 15 členů, kteří všichni chtěli v ZS dále pokračovat. Oddíl však neměl vhodnou věkovou strukturu, a proto došlo ke změnám, které měly napomoci k rychlejší generační obměně kolektivu. Tak do oddílu Kulturní historie přešel Sáhib, Martin a Mike a do oddílu Života v přírodě Piskoř a Pimpa. V oddíle zůstalo deset děvčat ve věku od 13 do 16 let. Novou oddílovou vedoucí se stala Jana Božková z oddílu Ochrany přírody. Nábor nových členů však nebyl příliš úspěšný, na druhou stranu Kája Friedlová a Eva Kreysová zůstaly v oddíle několik let. V tomto roce proběhla poněkud crazy celoroční oddílová hra o žirafovelbloudovi. Po roce přešly do jiných oddílů Zuzana, Hračka a Uáá, ze ZS odešly Peggy, Káčula a Iva. V Tisu zůstaly Míša, Tuleň, Pišťalka a Petra, které byly pro příští léta nadějí a oporou Tisu. Do Tisu přišly další nováčci, oddíl byl sice malý, ale životaschopný. Jenže po tomto roce Jana z oddílu odešla... Další rok se Tis protloukal s pomocí Zdeňka Foreta, neboť žádná z instruktorek nebyla ještě plnoletá, a až čtvrtým rokem se mohl konečně postavit na své vlastní nohy. Vedoucí se stala Míša Marková, jedna ze zakládajících členek oddílu a navíc skutečná osobnost. Vedení oddílu bylo posíleno o dva mladé instruktory Jirku a Ježka z oddílu Lesní moudrosti, přišlo několik nováčků, vydatnou posilou byla i Monika Marková, která přešla z oddílu Kulturní historie. Oddíl žil dobrým vnitřním životem, připomeňme jen vydařenou hru o záchraně ježečka, byly i úspěchy v soutěžích Sdružení PTO, ale v rámci ZS byly členové oddílu i jeho vedoucí opět málo aktivní. Uplynuly další dva roky a po nich Tis ukončil svou činnost. Děti, které se rozhodly pokračovat v ZS, přešly do oddílu Ochrany přírody.

Poslední léta Tisu - to rozhodně nebyl pouze boj o přežití. I když se Tis nezařadil mezi „věčné oddíly ZS“, zanechal za sebou nepochybně dobrou stopu.

Oddíl Ochrany přírody

V letech 1991 až 1999 vedla oddíl Hana Vykoukalová. Na podzim roku 1997 získal oddíl úspěšným nábořem v Bystci pět nových členů, z nichž Ivana Špiříková, Adam a Pavla Krejčí chodí do oddílu dodnes. V roce 1998 měl oddíl 10 dětí a 6 vedoucích. Akce byly různorodé, zábavné a veselé. Podařilo se vytvořit nové silné jádro oddílu. Po Hance převzala oddíl jeho dosavadní instruktorka Olga Navrátilová. Samostatně se o oddíl starala jen krátce a po zimní expedici 2000/2001 oddíl náhle opustila. Bylo velkým štěstím, že zrovna ten rok posílil vedení oddílu nový instruktor Martin Višcor, který přišel z oddílu Lesní moudrosti. Martin byl plnoletý, a proto se mohl stát novým oddílovým vedoucím. Zajímavým programem zaměřeným hlavně na rozvíjení turistických dovedností se mu podařilo udržet jádro oddílu, které se rozrostlo a o Pimpu z oddílu Života v přírodě. Martinovi oddíl přirostl k srdci a s Martinem jeho členové prožili jeden a půl krásného roku a dvě úspěšné letní expedice. Poté se Martin s oddílem rozloučil a odjel studovat do Portugalska. Novým oddílovým vedoucím se stal Jan Rudý, který rovněž přišel z oddílu Lesní moudrosti. Oddíl se dále rozrostl o šest členů bývalého Tisu, takže ho tvořilo 15 dětí a 4 vedoucí. Nový vedoucí se soustředil na stabilizaci oddílového kolektivu. Tento úkol se podařilo splnit i díky novým hrám zaměřeným na týmovou spolupráci. Rozjelo se opět naplno oddílové bodování, jehož vítěz získal na konci roku pěkný nůž v pouzdře zdobeném korálky. Oživením činnosti bylo i pár netradičních schůzek, např. návštěva obří autodráhy, turnaj v minigolfu a pétanque, hra „likvidace radaru“ na Stránské skále, věnovali jsme se i zajímavým rukodělným činnostem. Vznikla nová tradice oddílového sněmu, který se koná třikrát

do roka, na němž se členové otevřeně vyjadřují k dění v oddíle. Zábavnou akcí byla zimní kondička, kdy jsme kosmickou raketou odletěli do kvadrantu R, abychom zde zachránili naši spřátelenou planetu od záhadného viru. Na zimní expedici jsme se v oddílových programech věnovali rukodělným činnostem. Každý si domů odvezl svým vlastním motivem namalovaný hrnek a pomocí Sava batikované tričko. Vydařil se i jarní výlet, kdy jsme pod vlajkami Anglie a Francie objevovali nové země. Asi nejzajímavější akcí byl květnový Challenge Seals, kdy jsme si vyzkoušeli tak náročné činnosti jako je slaňování, transport těžce raněného přes řeku, zdolávání vysoké zdi, práce s křehkou vajíčkovou výbušninou a mnohé další převážně týmové úkoly. Kondička se konala ve Ždánickém lese, kde jsme absolvovali noční stezku odvahy a boj se šavlozubou veverkou, která nám přes noc pověsila boty po stro-mech. Letní expedice proběhla ve velmi kamarádském duchu. Vyzkoušeli jsme si vaření bez nádob, noční pochod, zdokonalili jsme se v práci s mapou a zahráli jsme si nové zajímavé netradiční hry. Příznivý vývoj oddílu pokračuje i v letošním roce. Přišli další noví členové, v dobrém tempu začala oddílová hra Záhadný amulet.

V oddíle Ochrany přírody se v posledních letech zcela unikátním způsobem protnuly cesty členů čtyř oddílů. Oddíl, který nepřetržitě pracuje od roku 1971, má i dnes svým členům co nabídnout!

Oddíl Kulturní historie

Popsat tak bohatých pět let v oddíle je úkol nad míru složitý i pro takové pamětníky, jako jsou Kačer s Bareťákem. Oba pamatují léta, kdy oddíl míval jen několik stabilních členů, ale v roce 1997 se situace zcela zásadně změnila a od té doby naopak patří v ZS k nejpočetnějším. Začneme tedy spolu s nimi rozplétat předivo tisíců příběhů za ta léta nashromážděných: připomeňme si skvělou vedoucí Mahanu a rok 1998-99, poslední rok, kdy vedla oddíl Kulturní historie. V tomto roce začal oddíl rozvíjet vodáckou turistiku. Vedoucí si plavení po řece nejprve sami vyzkoušeli na „Jihlavské třináctce“. Protože první plavba na pryžových plavidlech dopadla dobře a velmi se jim to zalíbilo, vypluli od té doby několikrát i s celým oddílem. První oddílová vodácká výprava byla na Jihlavce a Dalešické přehradě. Zde jsme si po celkem pravidelných nočních pochodech vyzkoušeli i noční plavbu. Po expedici jsme definitivně, se slzou v oku, převzali od Mahany vedení oddílu. Nový oddíl vypadal takto: vedoucí Kačer, instruktoři Bareťák, Vítek, Zuzka a Verča a velká spousta dětí, z nichž mnohé vytrvaly až dodnes. Děti dostávaly oddílovou měnu Kultáky s otiskly svých oblíbených vedoucích, které na červenové výpravě za slaňováním vyměnily za tombolové lístky. V roce 2000/01 jsme se přenesli do doby rytířské a každé dítě si vybavovalo svého rytíře a koně. Hotoví rytíři odjeli na velkou cestu na hrady Pernštejn a Lísek, kde po dlouhé a strastiplné cestě našly rytířské družiny svůj poklad. V tomto roce také Vítek začal digitálně fotit a tvořit náš oddílový web. Na 49. letní expedici jsem opět vyměnili pohorky za pádla a na raftech se pustili do dravého proudu Hronu. Také jsme si vyběhli na vrchol Chopku a přešli hřeben Nízkých Tater. Radost ze zdolání dvoutisícovky nám

nezkazilo ani setkání s medvědem, prudký déšť či namáhavý celodenní sestup do údolí. Po této expedici se Zuzka „osamostatnila“ a založila Přípravku, tedy oddíl, který připravuje malinké děti pro práci ve starších oddílech. Na druhé straně nám do instruktorského věku dorostli Sáhíb, Mike a Tomáš a přešly k nám děti a instruktorka Tereška z oddílu Života v přírodě. Tentokrát se v oddílové hře naše děti staly figurkami v Člověče, nezlob se a posouvaly se celý rok po herním plánu. Na zimní expedici v Čadci jsme mimo jiné v „oddíprku“ malovali na místičky barvičkami na porcelán. Před 50. letní expedicí jsem vyrazili do okolí Vyškova a vyhlášeného aquaparku. Poslední rok byl ve znamení velkých měst a hry o přechod hor. Před zimní expedicí jsme vyrazili na víkend do Jihlavy, kterou jsem důkladně prolezli a využili všech atrakcí, které toto město na Vysočině nabízí (zoo, aquapark, podzemí...). Oddílový program Zimní expedice jsme ozvláštnili netradiční technikou zdobení triček – lepením ubrousků na textil speciálním lepidlem. O pololetních prázdninách jsme navštívili matičku stověžatou na pionýrské akci Ledová Praha. Prohlédli jsem si významné památky naší historie a současnosti, navštívili muzea a nenechali jsme si ujít ani benefiční koncert Děti dětem v Kongresovém centru. Na 51. letní expedici jsem zdolali naši nejvyšší horu Sněžku, ochutnali pramen Labe, které jsme o několik málo dnů později kousek spluli na raftech. Na posledním pochodu do Adršpašských skal jsme strávili den slaňováním.

Každý rok jsme zahajovali tradiční oddílovou výpravou do Čachnova a během roku jsme se pravidelně zúčastňovali téměř všech akcí Sdružení PTO.

Pět let uteklo jako voda a nás velmi těší, že jsme po celou tu dobu mohli vést velmi silný oddíl se spoustou dětí, kouzlit na jejich tvářích úsměvy a zapalovat ohýnky v jejich očích.

Oddíl Lesní moudrosti

Oddíl existuje od roku 1972. V jeho čele stanula řada výrazných osobností. V roce 1989 obnovila oddíl po krátké pauze Vlasta Tišnovská. Po dvou letech ji v čele oddílu vystřídal Jaroslav Suský (Starý Vlček), který přišel do Zeměpisné společnosti již jako dospělý a výrazně ovlivnil tvář oddílu. Během roku 1998 postupně předal vedení oddílu tehdy osmnáctiletému oddílovému odchovanci Martinu Kubínovi. Oddíl pod Martinovým vedením kladl důraz na plnění zkoušek, minim, a to především z oblasti znalostí o našem městě. Tak jako v předchozích letech věnovali členové oddílu více než polovinu společně stráveného času oddílovým výpravám a výletům, na kterých se věnovali nejen hram, ale také zkoumání zajímavostí z oblasti lesní moudrosti. Pec, postavená z kamenů a hlíny, indiánská potní chýše, táboření v týpí, to vše bylo každodenním chlebem členů oddílu. Charakteristickou tvář oddílu vedle velkého množství akcí doplňoval oddílový časopis Občasník, vítání nového dne zpěvem Ranní písně, porady členů v kruhu, tradiční akce pro zkušenější členy oddílu či Zimní táboření. Jaké bylo složení oddílu? Členové Lesní moudrosti by se dali rozdělit na dvě skupiny: na -náctileté instruktory, kteří jsou dnes již dospělí a stali se základním pilířem vedení ZS. Postupně totiž převzali vedení oddílu Života v přírodě, Ochrany přírody a po Martinově odchodu z místa vedoucího oddílu i vedení oddílu Lesní moudrosti. Druhou skupinou bylo patnáctihlavé klubko mladších dětí. Jejich počet až do léta roku 2002 postupně klesal, pak však oddíl Lesní moudrosti posílili členové z přípravného oddílu Života v přírodě. V tomto roce se oddíl velmi změnil. Byl dokončen odchod vedoucích do jiných oddílů a z malého týmu

založeného na individuálním přístupu k dětem, kdy na jednoho instruktora připadaly nejvýše dvě děti, se stala dvacetičlenná skupina vedená jen dvěma vedoucími.

Základním stavebním kamenem oddílu je vždy jeho vedoucí. Martin Kubín, který tuto funkci zastával, se stal v roce 2000 i vedoucím ZS. V jejím čele zmodernizoval již nevyhovující systém minim. Vedl pracovní skupinu, která zastaralé podmínky nahradila novými, aktuálnějšími a doplnila minima vlastivědce o možnost volby odborně zaměřené části. Zároveň s prací na nových minimech se mu povedlo znovu zaměřit pozornost záesáků na vlastivědu. Vrcholem této snahy se stala 49. letní expedice v Banské Štiavnici, během které jsme provedli řadu pozorování rostlin, živočichů a lidových tradic. V roce 2001 předal Martin místo vedoucího oddílu Michalu Janíkovi, dále však zastával místo vedoucího ZS.

Dne 16. srpna roku 2002 Martin Kubín tragicky zemřel. Tato událost otřásla celou Zeměpisnou společností a poznamenala všechny záesáky. Život se však nezastavil. Oddíl Lesní moudrosti podnikl řadu zajímavých akcí. Charakteristickými znaky tohoto období se stalo předávání části starostí starším dětem, takzvané oddílové Gardě. Gardisté, vedoucí dětských družin, převzali dohled nad mladšími kamarády při běžných činnostech. Došlo tak k významnému zefektivnění práce vedoucích. Druhým výrazným rysem bylo posilování obliby oddílového časopisu do takřka fanatických rozměrů. Posledním znakem tohoto období je založení a nárůst navštěvovanosti oddílových webových stránek. Vytvořil je Honza Kubín inspirován stránkami oddílu Kulturní historie. Oddílové webové stránky se staly významným prostředkem komunikace s rodiči i bývalými členy oddílu.

Oddíl Života v přírodě (do roku 2001)

Oddíl Života v přírodě založili Zdeněk Foret spolu s Kristýnou Trojanovou a Radimem Valenčíkem v roce 1995. Po Zdeňkovi převzala oddíl Kristýna a na podzim roku 1997 k nám přišel Piskoř, který se stal naším instruktorem, a Pimpa, která spolu s Terkou a Danou vytvořila pevné oddílové jádro. O rok později odešel Radim studovat do Prahy a z Tisu k nám přišla Lenka Trojanová – Uaá.

V roce 1997 jsme na podzimním pochodu zahájili celoroční hru s názvem Hledá se. Výlety jsme obohatili např. o prohlídku třebíčských betlémů u Krisy doma, ale jinak jsme se je pokoušeli zaměřovat spíše na turistiku. My děti jsme se procvičovaly v orientaci a vedení podle mapy. Často jsme chodili po skupinkách a vařili soutěžní jídla. Své vlastivědné znalosti jsme rozšiřovali při průzkumech vesnic, památek, ale i veřejného mínění v otázkách ekologie. Pilně jsme snažili dělat čest svému jménu a opravdu usilovali o život v přírodě. Díky Krisinu zaměření a zálibě v ekologii jsme byli obohaceni o mnohé poznatky z oblasti životního prostředí. Velmi jsme si oblíbili spaní pod celtovými jehly, které přece jenom do lesa či na louku zapadnou lépe než kopulky. Přírodě jsme se snažili přibližovat i spaním v senících, které byly skoro stejně populární jako jehly. Ale hlavně byl kladen důraz na turistiku. V průběhu dalších let jsme získávali až záviděníhodnou kondičku, a tak pro nás nebyl problémem 15-ti kilometrový pochod bez batohu i s ním. Výlety byly obohaceny o odlévání stop, pozorování ptactva dalekohledem, celovýletové hry nebo tajuplnou „záchranu přírody“ pod názvem Akce X. Pravidelně jsme jezdili na oddílové výpravy na víkend do přírody, jindy jsme zakotvili u Krisy na chalupě. Tradice zářijových výprav jako milého zahájení školního roku se osvědčila a v posledních letech k ní přibýly ještě výpravy

vánoční, které obsahovaly navíc ještě sníh, tvůrčí činnost v podobě výroby loutkového divadla a předvánoční pohodičku. Takové výpravy měly ráz spíše pohodový, žádné chození s batohy, jenom nějaké batikování či malování na hrníčky, výlety, třeba jít se vyřádit do seníku, a samozřejmě spousta

her. Na chalupě jsme jednou prožili večeri v duchu Afriky včetně oblečků, fotek, pohoštění a programu. Příjemnou stránkou našich akcí byly různé kaše s borůvkami či jinými lesními plody nebo nejrůznější buchty a koláče, které jsme od Krisy dostávali za vítězství ve hrách nebo jenom tak. Velmi rádi jsme zpívali a nakonec v našem malém oddíle zněly čtyři kytary. Jak čas plynul, stále více jsme se vyvíjeli, získávali zkušenosti a prožívali v oddíle Života v přírodě stále další a další příjemné i obohacující zážitky. Ale vše musí jednou skončit, a tak se náš oddíl po 49. letní expedici rozpadl a rozprchl do jiných oddílů ZS. Kristýna Trojanová se odstěhovala na Šumavu, Piskoř začal studovat v Liberci a ze ZS odešla také Uaá. Z dětí zůstaly v ZS Pimpa, Dana a Terka, které dnes již dorostly ve schopné instruktorky. Ačkoliv 5. oddíl Života v přírodě zanikl, snad splnil své poslání alespoň do té míry, že svým bývalým členům i vedoucím dal něco do života.

Oddíl Života v přírodě (od roku 2001)

V průběhu roku 2001 začala vznikat myšlenka přípravného oddílu, který by nahradil stávající oddíl Života v přírodě, či spíše navázal na jeho činnost s novými tvářemi a připravil je na vstup do některého z oddílů matičky Zéesky. Od ideje k realizaci nebylo daleko, a tak vedoucí ZS mohl na Květnovém pochodu v rámci slavnostního ohně tuto skutečnost oznámit. Na 49. letní expedici v Banské Štiavnici se osazenstvo tehdejšího Života v přírodě rozprchlo dílem do 2. a 3. oddílu. Velkým a úspěšným nábořem na podzim roku 2001 začala historie přípravného oddílu. Nábořem získal oddíl přibližně 20 členů, převážně ze druhých tříd. Tomu byl uzpůsoben program i oddílová hra motivovaná stoupáním na horu. Ta vyvrcholila na červnové oddílové výpravě ve Světnově. Hned po ní následovala

50. letní expedice, na kterou jelo 12 členů oddílu. Po ní přešly všechny tyto děti do oddílu Lesní moudrosti.

Na podzim roku 2002 začínáme opět od píky. Opět nový nábor, propagovaný všude, kde se dá; kvalitní program připravený Vedením ZS a vedený členy KV a Rady, pěkné počasí...

Výsledek? Sedm dětí, kterým pro jejich elán a členství v našem oddíle říkáme „Živáčci“, dva instruktoři Pěta&Petka, vedoucí Slon. Medula - kouzelnický učeň - zpestřuje program na schůzkách a akcích kouzlením a různými figly. Děti přibívaly a po zimní expedici již měl oddíl o šest dětí více. Nováčkovská zkouška, překřtěná na Desatero života v přírodě; jednou za měsíc „celoschůzka“ = schůzka s neobvyklým programem, nejlepší plavci v SPTO... Vedoucí spolupracují s rodiči, připravují informativní sezení na různá témata, promítání z činnosti. V rámci „celoschůzek“ jsme například bojovali o jeden z brněnských mostů proti kmeni Vlků, jindy jsme chytali Fantóma do sítě. Těší nás kvalitní účast na schůzkách, která je nejlepší v ZS, ale potýkáme se s velkými absencemi na vícedenních akcích. Na zimní expedici jel pouze jeden jediný člen oddílu, naopak na červnové výpravě už bylo 11 dětí. Jenže 51. letní expedice ve Stárkově nás zastihla v nevalném počtu 5 živáčků a 3 vedoucích. Kvalitní program, jak na základně, tak na pochodech do atraktivní oblasti Teplicko-adršpašských skal či na dělostřelecké tvrze v okolí Dobrošova, však i v tomto malém počtu jistě zaujal každého účastníka.

O celé oddílové historii se může zájemce dozvědět ze dvou zdrojů. Prvním z nich jsou OSLí nOVINY - oddílová kronika, která formou časopisu postihuje oddílové dění. Do OSLích nOVIN přispívají děti i vedoucí. Druhým zdrojem informací je od 1. května 2003 náš oddílový web. Za jeho vytvoření patří dík Pětovi Božkovi.

Na závěr bychom rádi poděkovali všem, kteří nám pomáhají v naší činnosti.

ZS v SPTO a Pionýru, Zelená liga

V uplynulých pěti letech jsme zůstali platným členem Sdružení pionýrských tábornických oddílů (SPTO). Soutěžili jsme v Zelené lize, ale stejně jako v předcházejících letech nebylo hlavním cílem ZS za každou cenu zvítězit. Soutěž nám jako vždy sloužila spíše k porovnání našich schopností s ostatními PTO. Nejméně přitažlivé nám připadá Brněnské bloudění a proto je některý z našich oddílů občas vynechal. Prestižní Setonův závod jsme samozřejmě nevynechali nikdy a naše hlídky několikrát postoupily do celostátního kola Tábornické stezky.

Protože jsme chtěli, aby Zelená liga byla co nejpestřejší, s chutí jsme se vrhli do její obměny.

Obohatili jsme ji o dvě nové soutěže – šipkový turnaj a plavecký závod „Kačerův šplouch“.

Návrh uspořádat pro PTO šipkový turnaj vznikl na sněmu PTO v září 1998. Nápad se nám zalíbil a proto jsme se přihlásili. Rozběhlo se kolo příprav. Vlastík Malý připravil projekt na magistrát, Martin Višcor vytvořil pravidla a herní plán. Největším oříškem bylo zajistit šipkové automaty. Nakonec se nám podařilo sehnat asi deset automatů a jednoho dobrodince, který je v den turnaje ráno svezl z hospod v Brně i širém okolí a večer je zase vrátil zpět.

V sále Centra volného času Lužánky se 6. února 1999 sešlo 115 tříčlenných družstev z 28 pionýrských oddílů. Závodilo se ve čtyřech kategoriích. Byli jsme překvapeni, jak velký zájem náš turnaj vzbudil. Akce se zdařila, i když ve zpravodaji Aktuality vyšel článek, kritizující vystupování pořadatelů a celou organizaci soutěže. My ale máme dobrý pocit, protože před námi nikdo jiný v PTO nic podobného neorganizoval.

Na přípravě plaveckých závodů se kromě Vedení ZS významně podílela Marie Sobková (Madla) z PTO Vlci. Přípravný štáb nenechal nic náhodě a tak bylo nutno akci i vhodně nazvat. Přes tuhý odpor Honzy Kačera zvítězil jakožto nejpřitažlivější název Kačerův šplouch. Závod se konal v únoru 2001 v krytém bazénu na Lesné za účasti 168 plavců z 32 oddílů. ZS v něm dosáhla tří druhých a tři třetích míst. Na závěr se – opět přes tuhý odpor Kačera – název závodu do slova a písmene vyplnil.

Protože se Šplouch všem líbil, v únoru 2003 se na stejném místě a za stejných podmínek (včetně chřipkové epidemie, která opět ovlivnila počet účastníků) konal 2.ročník, připravený i tentokrát za vydatného přispění Madly a Kačera. V sedmi kategoriích plavalo 111 závodníků z 22 oddílů. ZS obsadila tři první, jedno druhé a tři třetí místa. Zasloužili se o to hlavně členové oddílů Života v přírodě a Lesní moudrosti.

Do konce 2. tisíciletí se PTO scházely hlavně k závodům a soutěžím. S novým tisíciletím se to změnilo.

V množství soutěží, srazů a her chyběla akce, v níž bychom ukázali, že máme rádi přírodu a umíme jí pomáhat. Bývalý vedoucí ZS Vítek Urban už tři roky organizuje akci nazvanou Vlečka, která je zaměřená na úklid přírody jižní části Moravského krasu. Ve spolupráci se Správou CHKO, Školním lesním podnikem ve Křtinách a s Lesy ČR uklízí vždy více než tři sta pionýrů to, co nechají v lese ti, kteří si ho pletou s odpadkovým košem či rovnou se smetištěm. Při třetím ročníku jsme naplnili ne jednu, ale hned tři a půl vlečky! Naše snaha není marná, některá místa jsou už výrazně čistší a navíc se k nám přidali jeskyňáři, ochozští skauti a děti z Kanic. Velký ohlas má tato akce na veřejnosti. Vyšla

o ní řada novinových článků a posledně přijela i Česká televize. Není třeba zdůrazňovat, že akce se zúčastňují všechny oddíly ZS.

Věříme, že po třech ročnících má akce Vlečka už své stálé místo v kalendáři SPTO.

Naše umístění v Zelené lize:

Rok	1998/99	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003
Tis	13.	15.	17.	24.	-
Ochrany přírody	22. – 23.	26.	32.	19.	14.
Kulturní historie	14.	12.	12.	10.	13.
Lesní moudrosti	10.	11.	14.	21.	6.
Života v přírodě	26. – 27.	23.	24. – 25.	17.	17.

Mezi nejlepších sedm oddílů se nám tedy v posledních pěti letech podařilo proniknout jen v roce 2003. Není to snadné, protože špička ligy je velmi silná a vyrovnaná.

Kolektiv vedoucích ZS se akcí PTO účastní nejen jako doprovod dětí. I když soutěž přímo nepořádáme, podílejí se naši vedoucí vždy i na pořadatelské činnosti jako rozhodčí na stanovištích nebo ve výpočetním středisku. V SPTO dobře víme, že uspořádat soutěž pro všechny ostatní není v silách jednoho oddílu – vždyť např. v Setonově závodě startuje každý rok kolem 130 tříčlenných hlídek na čtyřech trasách!

Vedoucí sedmi nejúspěšnějších oddílů Zelené ligy tvoří v dalším roce štáb PTO. Letos v něm v osobě vedoucího oddílu Lesní moudrosti Michala Janíka bude zastoupena i ZS PCV.

Naši bývalí i současní vedoucí pracují nejen v SPTO, ale i řídících a školicích složkách Pionýra. V posledních pěti letech to byli ti:

Zasloužilý vedoucí ZS Jindřich Kačer byl členem výkonného výboru (VV) Městské rady Pionýra v Brně, členem České rady Pionýra i jejího VV. Dlouholetá oddílová vedoucí Jitka Suská (Burková) – Súvička pracovala ve výkonném výboru Městské a později Krajské rady Pionýra a ve vzdělávacím středisku brněnského Pionýra, zvaném Klubko. Vedoucí oddílu Kulturní historie Jan Kačer – Kačer a jeho zástupce Jan Škampa – Barefák byli členy VV Jihomoravské krajské rady Pionýra v Brně a členy České rady Pionýra. Barefák byl i členem nejvyšší smírčí komise. Jan Kačer pracoval rok a půl jako tajemník městské rady Pionýra, což znamenalo výrazný průlom ve vztahu ZS a „města“, a stejně jako Pavel Tříška – Kobo předával zkušenosti mladším oddílovým vedoucím jako lektor Klubka.

ZS PCV dnes nemá důvod hledět si jen sama sebe a izolovat se od ostatních. Pokud tento názor ještě někde přežívá, tyto řádky snad dokazují, že tomu tak není.

Seznam nových vlastivědců, lektorů a vedoucích

Noví vlastivědci:

412.	Jakub Horák	Formule	(1998)
413.	Jan Tomeček	Spišský hrad	(1998)
414.	Tomáš Nekovář	Historie a současnost muzeí v přírodě	(2000)
415.	Tomáš Sekanina	Vltava	(2000)
416.	Tereza Bartůňková	Černovice	(2000)
417.	Michal Jašek	Vesmír	(2000)
418.	Markéta Tulisová	Kytovci	(2000)
419.	Martin Voráč	Města UNESCO – Telč a Kroměříž	(2001)
420.	Radek Daníček	Brněnské ZOO	(2001)
421.	Aleš Ondráček	Po cestách železných	(2001)
422.	Jana Nekvapilová	Hvězdy	(2001)

423.	Ivana Špiříková	Genetika	(2002)
424.	Dana Vondráková	Činčila	(2002)
425.	Pavla Krejčí	Historie krasobruslení	(2002)
426.	Renata Válková	Kostel sv. Jakuba	(2002)
427.	Anna Novotná	Léčivé rostliny	(2003)
428.	Iva Přichystalová	Plavání	(2003)
429.	Lucie Klimentová	Souhvězdí	(2003)
430.	Adam Krejčí	Rybaření	(2003)
431.	Martin Hlavoň	Opevnění města Brna	(2003)
432.	Filip Mičánek	Nejkrásnější turistické oblasti ČR	(2003)

Noví lektoři:

73.	Kristýna Trojanová	CHKO Jeseníky	(1998)
74.	Vlastimil Malý	Úvod do světa astronomie	(1998)
75.	Jana Božková	Batika	(2000)
76.	Martin Kubín	Beskydy a 47. letní expedice	(2000)

77.	Michal Janík	Expedice do Vihorlatských a Bukovských vrchů	(2000)
78.	Martin Višcor	Lidé v Rumunsku	(2000)
79.	Jan Kačer	Celotáborová hra „Medicinový vak“	(2000)
80.	Jan Škampa	Právní aspekty činnosti dětských organizací	(2001)
81.	Jakub Černý	Mosty v kraji Moravském	(2001)
82.	Zuzana Vrbková	Brněnské pověsti	(2001)
83.	Jan Rudý	Táborové stavby, rady, předpisy...	(2001)
84.	Alice Audyová	Historie Brna a brněnské památky	(2002)
85.	Petr Božek	Alpy	(2002)
86.	Petra Nekovářová	Léčivé byliny našich hor a strání	(2003)

Noví vedoucí:

24.	Hana Malá (Komárková)	(1999)
25.	Kristýna Trojanová	(1999)
26.	Vlastimil Malý	(2000)
27.	Martin Kubín	(2000)
28.	Jan Kačer	(2002)

Čestní členové:

11. Zuzana Trojanová - naše kamarádka a spolupracovnice (2001)

Zasloužilí vedoucí:

1.	Ivan Šráček	(1959)
2.	Vít Fridrich	(1971)
3.	Jindřich Kačer	(1971)
4.	Hana Skládanková	(1975)
5.	Miroslav Toman	(1984)
6.	Vítek Urban	(1997)
7.	Martin Kubín	(in memoriam 2002)

Perspektivy ZS

Zeměpisná společnost „Po cestách vlasti“ je tu již 50 let. A to jistě není málo. Za tu dlouhou dobu prošlo ZS spousta spokojených lidí, celé generace, vznikla mnohá přátelství a často i hlubší vztahy...

Stalo se toho opravdu hodně. A jak to bude dál? Žijeme v moderní uspěchané době, v době počítačů, ale i v době, kdy se o přízeň dětí i jejich rodičů ucházejí stovky různých kroužků, klubů a společností. Tí všichni nabízejí, že se postarají o účelné využití volného času dětí. Někteří jsou dobří, jiní méně. Věříme, že Zeměpisná společnost „Po cestách vlasti“ se stále může právem řadit mezi ty dobré. Musíme se ale stále starat o to, aby o nás děti a rodiče věděli. Proto jsme se rozhodli, že se pokusíme prorazit na širší veřejnost, nabídnout všem případným zájemcům náš kvalitní program. Chceme o sobě dát vědět všemí dostupnými prostředky moderní doby.

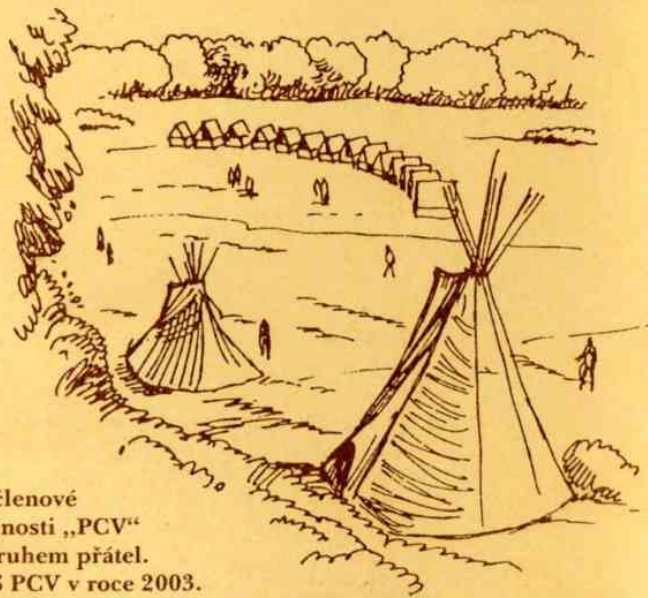
Některé kroky jsme již podnikli: již mnoho let se aktivně zapojujeme do činnosti Sdružení pionýrských tábornických oddílů, podílíme v jeho rámci na organizaci akcí pro děti. Každý rok jsme zastoupeni na Bambiriádě, kde společně s mnoha organizacemi nejružnějšího zaměření nabízíme formou atrakcí a soutěží lákavý program. Pořádáme v Lužánkách dětská odpoledne, promítání pro rodiče, zasíláme PF školám, které nám umožnily nábor. Rádi bychom více pronikli do veřejného povědomí. Hodně si slibujeme od svých webových stránek.

Zeměpisná společnost „Po cestách vlasti“ má již celé půlstoletí dobré jméno. Uděláme vše pro to, aby tomu tak bylo i v letech budoucích.

Obsah

Kronika let 1998 – 2003	2
1998 – 1999	2
1999 – 2000	6
2000 – 2001	10
2001 – 2002	15
2002 – 2003	22
Oddíly	27
Oddíl Tis	28
Oddíl Ochrany přírody	29
Oddíl Kulturní historie	31
Oddíl Lesní moudrosti	33
Oddíl Života v přírodě (do roku 2001)	35
Oddíl Života v přírodě (od roku 2001)	37
ZS v SPTO a Pionýru, Zelená liga	39
Naše umístění v Zelené lize	41
Seznam nových vlastivědců, lektorů a vedoucích	43
Čestní členové	46
Zasloužilí vedoucí	46
Perspektivy ZS	47

Sborník sestavili členové
Zeměpisné společnosti „PCV“
ve spolupráci s Kruhem přátel.
Sborník vydala ZS PCV v roce 2003.
Sborník vytisklo nakladatelství MRAVENEC.
Náklad 450 ks